

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a sudkýň JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Jany Baricovej v právnej veci **navrhovateľov**: 1. **M.** bytom v S., 2. **E.** bytom v B, K., 3. **L.** bytom v Bratislave, I., 4. **H.** bytom v B, M., proti **odporcu**: **Obvodnému pozemkovému úradu v Galante** so sídlom v Galante, Mierové námestie 1, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. j.: GA2007/02965-02 zo dňa 5. septembra 2007, o odvolaní navrhovateľov 1. až 4. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 42Sp/1/2007 -23 zo dňa 25. februára 2008, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 42Sp/1/2007 -23 zo dňa 25. februára 2008 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) rozhodnutie odporcu č. j.: GA2007/02965-02 zo dňa 5. septembra 2007, ktorým podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov rozhodol, že t. č. nebohá H. naposledy bytom v S. a navrhovatelia 1. až 4. nespĺňajú podmienky uvedené v § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. na navrátenie vlastníctva k pozemkom v katastrálnom území S. PK parcela č. X. vo výmere 518 m² a PK parcela č. X. vo výmere 1982 m² alebo na priznanie práva na náhradu za tieto pozemky z dôvodu zmeškania lehoty. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľom ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že predpokladom navrátenia nehnuteľností podľa zákona č. 503/2003 Z. z. je uplatnenie reštitučného nároku oprávnenou osobou v zákonnej lehote t. j. do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Konštatoval, že uplatnenie reštitučného nároku je hmotnoprávnym úkonom a bolo preto vecou navrhovateľov, aby preukázali, že uplatnenie reštitučného nároku bolo odporcovi doručené v prekluzívnej lehote do 31. decembra 2004. Krajský súd mal obsahom predloženého spisového materiálu preukázané, že navrhovatelia podali žiadosť o navrátenie vlastníctva dňa 6. augusta 2007. Skoršie podania, na ktoré sa odvolávali vo svojom opravnom prostriedku, nepovažoval krajský súd za uplatnenie práva na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z., nakoľko nespĺňali zákonné predpoklady. Preto krajský súd rovnako ako odporca dospel k záveru, že žiadosť o uplatnenie reštitučného nároku bola príslušnému pozemkovému úradu doručená po uplynutí zákonnej lehoty, teda oneskorene, z ktorého dôvodu považoval preskúmané rozhodnutie odporcu za správne. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že neúspešným navrhovateľom ich náhradu nepriznal s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podali t. č. neb. H. (vystupujúca v konaní pred súdom tiež ako navrhovateľka) a navrhovatelia 1. až 4. odvolanie navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzal, je v rozpore s obsahom spisov a rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že listom zo dňa 3. augusta 2007 požiadali ako dedičia po nebohom L. (t. č. neb. H. ako manželka a navrhovatelia 1. až 4. ako jeho deti) príslušný obvodný pozemkový úrad o navrátenie vlastníctva k pozemkom v katastrálnom území S. PK parcela č. X. vo výmere 518 m² a PK parcela č. X. vo výmere 1982 m², pričom poukázali na predošlé podania vo veci reštitučných nárokov, a to: návrh dohody o výplate peňazí SPF z 3. novembra 1997, žiadosť o navrátenie všetkých pozemkov združených v socialistických organizáciách z 31. marca 1992 a vysporiadanie reštitučných nárokov – odpoveď na list SPF z 3. novembra 1997. Namietali, že odporca zamietol ich žiadosť z dôvodu nedodržania zákonnej lehoty bez toho, aby prihliadol na ich skôr podané žiadosti. Poukázali na to, že navrhovateľka 3. v liste zo dňa 31. marca 1992 požiadala o navrátenie všetkých pozemkov patriacich rodine K. a bolo povinnosťou Strediska geodézie Galanta postúpiť takto uplatnený nárok na príslušný orgán riešiaci reštitúcie. Poukaz krajského súdu na príslušné ustanovenia zákona č. 503/2003 Z. z. považovali navrhovatelia za prekvapujúci, nakoľko ich žiadosti boli z roku 1997, kedy ešte nebol platný zákon č. 503/2003 Z. z. S ohľadom na skutočnosť, že pôvodné žiadosti neboli doposiaľ vybavené, navrhovatelia celú záležitosť poňali v roku 2007 tak, že považovali tieto žiadosti z minulosti za stále platné a nevybavené, a keďže zákonom č. 503/2003 Z. z. nastala legislatívna zmena v oblasti formálnych náležitostí ustanovených na vrátenie pozemkov, doplnili svoje pôvodné podania v súlade so zákonom č. 503/2003 Z. z. Z uvedených dôvodov boli navrhovatelia toho názoru, že ich pôvodné žiadosti sú stále

platné a nároky na vrátenie vyvlastnených pozemkov rodiny K. sú doposiaľ nevysporiadané zo strany odporcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) na pojednávaní nariadenom podľa § 250ja ods. 2 vety druhej O.s.p. s použitím § 250l ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov nie je dôvodné.

H., ktorá bola účastníčkou konania na krajskom súde (pôvodne navrhovateľkou v 1. rade), počas odvolacieho konania dňa 2. septembra 2009 zomrela, a preto odvolací súd v súlade s § 107 ods. 3 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. pokračoval v odvolacom konaní s jej deťmi, navrhovateľmi 1. až 4., ktorí sú podľa oznámenia navrhovateľa 1. na odvolacom pojednávaní dňa 23. septembra 2009 výlučnými dedičmi zomrelej H..

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne.

Odvolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že t. č. nebohá H. a navrhovatelia 1. až 4. podaním zo dňa 3. augusta 2007 adresovaným a doručeným Obvodnému pozemkovému úradu v Galante dňa 6. augusta 2007 požiadali o navrátenie vlastníctva k pozemkom v katastrálnom území S.: PK parcela č. X. vo výmere 518 m² a PK parcela č. X. vo výmere 1 982 m², ktoré boli vyvlastnené nebohému L. (manželovi t. č. neb. H. a otcovi navrhovateľov 1. až 4.), spôsobom uvedeným v § 3 zákona č. 503/2003 Z. z. V žiadosti navrhovatelia uviedli, že o navrátenie vlastníctva k predmetným pozemkom žiadajú opätovne, nakoľko už v minulosti si uplatňovali reštitučný nárok.

Z obsahu administratívneho spisu tiež vyplynulo, že navrhovatelia si podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku uplatnili na Pozemkovom úrade Galanta právo na vydanie iných nehnuteľností, o ktorom nároku bolo rozhodnuté dňa 9. novembra 1993 pod č. j. 178/93-M tak, že síce spĺňajú podmienky § 6 ods. 1 písm. n/ zákona č. 229/1991 Zb., avšak vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v katastrálnom území S. zapísaným v PK pod parcelnými číslami X. sa im nepriznalo, čím nebolo dotknuté ich právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 alebo § 16 zákona č. 229/1991 Zb.

Z obsahu podaní, na ktoré sa navrhovatelia odvolávajú vo svojom opravnom prostriedku a aj v odvolaní proti napadnutému rozsudku tvrdiac, že nimi už prv uplatnili reštitučný nárok k predmetným nehnuteľnostiam, konkrétne z podania Slovenského pozemkového fondu zo dňa 3. novembra 1997 adresovaného navrhovateľke 4., jednoznačne vyplynulo, že išlo o vysporiadanie práve toho reštitučného nároku, o ktorom už bolo rozhodnuté Pozemkovým úradom Galanta dňa

9. novembra 1993 pod č. j. 178/93-M. Následným podaním zo dňa 9. novembra 1997 adresovaným Slovenskému pozemkovému fondu navrhovateľka 3. vyjadrila nesúhlas s navrhovaným finančným vysporiadaním. Vychádzajúc z obsahu uvedených podaní nemožno tieto ani podľa názoru odvolacieho súdu považovať za uplatnenie právo na navrátenie vlastníctva k pozemkom v katastrálnom území S.: PK parcela č. X. vo výmere 518 m² a PK parcela č. X. vo výmere 1 982 m², ktoré boli iba predmetom žiadosti navrhovateľov z 3. augusta 2007.

Lehota na uplatnenie práva na vrátenie pozemku uvedená v § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. je lehotou hmotnoprávnou a uplatnenie reštitučného nároku muselo byť odporcovi, t. j. v danom prípade Obvodnému pozemkovému úradu v Galante, v obvode ktorého sa nachádzali predmetné pozemky, doručené v prekluzívnej lehote do 31. decembra 2004. V danom prípade reštitučný nárok navrhovateľov bol na Obvodný pozemkový úrad v Galante doručený až 6. augusta 2007, teda oneskorene.

Na základe uvedeného odporca správne rozhodol, keď navrhovateľom nepriznal právo na navrátenie vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti z dôvodu nesplnenia podmienky ustanovenej v § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. Nepochybil preto krajský súd, keď potvrdil napadnuté rozhodnutie odporcu. Zistenie skutkového stavu, z ktorého krajský súd vychádzal, nebolo preto v rozpore s obsahom spisov a napadnutý rozsudok krajského súdu vychádzal zo správneho právneho posúdenia veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky navrhovateľov uvedené v odvolaní rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Preto napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou a s použitím § 250l ods. 2 O.s.p. potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že navrhovateľom nepriznal ich náhradu, pretože neboli v odvolacom konaní úspešní a odporcovi náhradu trov konania nepriznal preto, že mu z dôvodu neúspešného odvolania navrhovateľov žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 23. septembra 2009

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth